

راهکارهای تحقق شعار سال ۱۴۰۲

"مهار تورم و رشد تولید"

از منظر فعالین اقتصادی استان

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تاکید کردند:

باید مسئولان و فعالان اقتصادی و فعالان مردمی و فرهنگی و همچنین صداوسیما که وظیفه فرهنگ‌سازی را برعهده دارند، همه همت خود را بر این دو موضوع قرار دهند تا در درجه اول تورم مهار شود و کاهش یابد و در درجه بعد زمینه افزایش تولید فراهم گردد.

**مهار تورم مستلزم ریشه یابی
عوامل ایجاد تورم است.**

شاخص زمستان ۱۴۰۰ استان	شاخص پاییز ۱۴۰۱ استان	شاخص زمستان ۱۴۰۱ استان	شاخص زمستان ۱۴۰۱ کل کشور	مولفه پیمایشی
۳/۳۰	۳/۱۲	۳/۳۵	۳/۹۵	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
۶/۱۶	۶/۲۷	۶/۳	۶/۲۲	برداشتهای سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک و بهداشت
۴/۳۳	۳/۴۸	۴/۴۴	۵/۵۱	بی تعهدی طرفهای قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده هایشان
۷/۱۹	۷/۲۸	۷/۵۳	۷/۴۵	بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار
۸/۲۵	۸/۵۹	۸/۹۱	۸/۶۵	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
۴/۹۷	۶/۰۳	۶/۱۸	۶/۳۳	رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی
۴/۸۵	۴/۵۸	۴/۲۵	۵/۱۳	تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی
۵/۸۴	۶/۰۹	۶/۴۶	۶/۴۸	تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار
۵/۳۱	۵/۹۹	۶/۰۰	۶/۳۳	وجود رقابت غیرمنصفانه شرکتها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار

شاخص زمستان ۱۴۰۰ استان	شاخص پاییز ۱۴۰۱ استان	شاخص زمستان ۱۴۰۱ استان	شاخص زمستان ۱۴۰۱ کل کشور	مؤلفه پیمایشی
۶/۶۵	۷/۱۱	۶/۵۳	۶/۶۶	رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات
۶/۶۸	۷/۱۵	۷/۹۱	۷/۶۳	دشواری تأمین مالی از بانکها
۵/۵۵	۵/۶۲	۵/۷۴	۶/۱۱	فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی
۵/۸۵	۵/۳۱	۵/۰۸	۵/۵۷	ضعف زیرساختهای حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)
۵/۸۳	۶/۳۷	۶/۳۷	۶/۵۵	ضعف دادگاهها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
۶/۳۲	۶/۰۵	۶/۶۲	۶/۴۷	وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبای بازار
۴/۱۱	۴/۶۹	۴/۵۵	۵/۴۵	ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار
۵/۵۶	۵/۹۹	۵/۷۵	۶/۲۲	عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
۵/۳۰	۵/۴۶	۵/۵۵	۵/۷۶	فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار

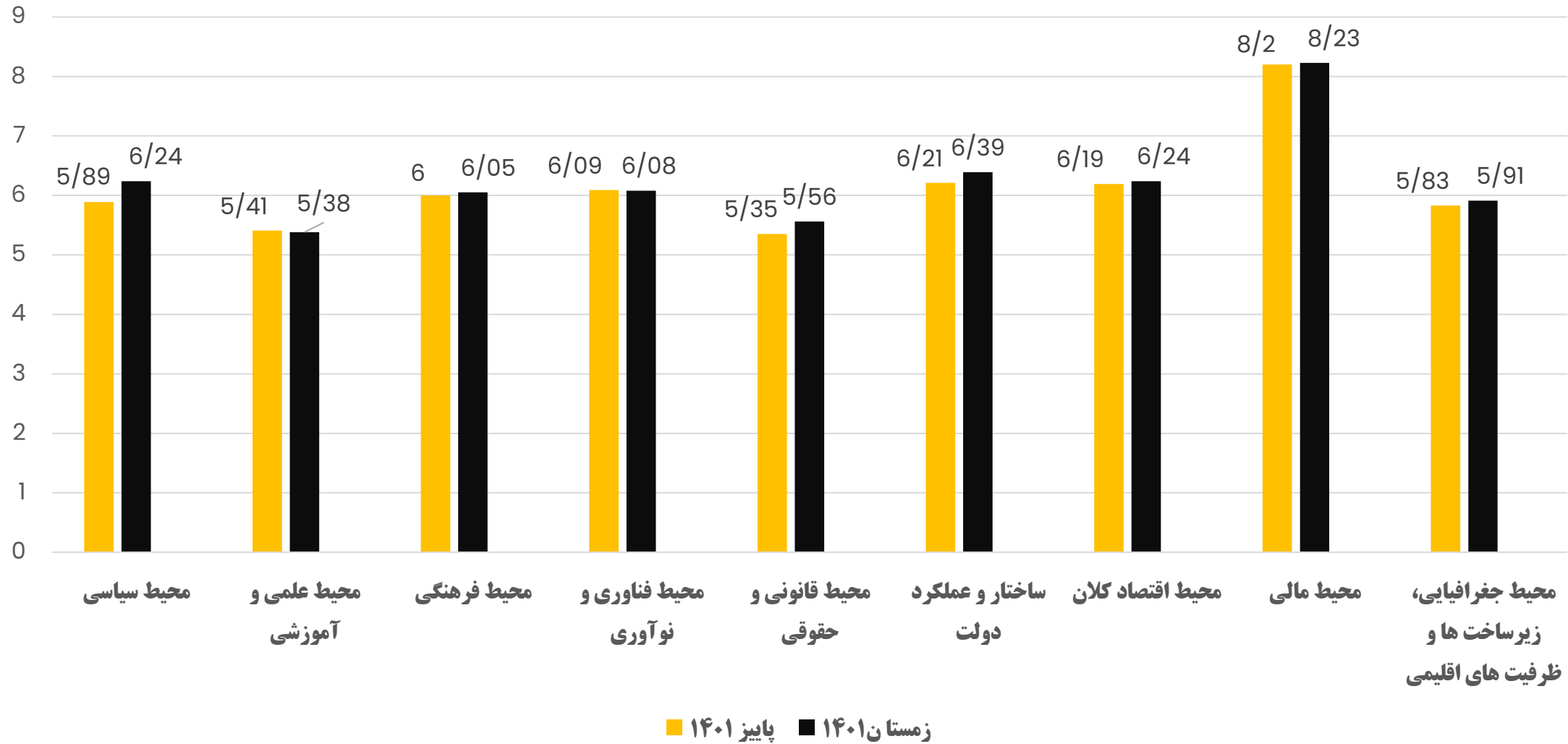
شاخص زمستان ۱۴۰۰ استان	شاخص پاییز ۱۴۰۱ استان	شاخص زمستان ۱۴۰۱ استان	شاخص زمستان ۱۴۰۱ کل کشور	مؤلفه پیمایشی
۵/۶۱	۶/۵۷	۶/۷۵	۶/۷۶	دخالت‌های غیر منطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت‌ها در بازار
۵/۶۷	۵/۶۱	۶/۳۱	۶/۱۹	کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه
۴/۴۹	۴/۰۸	۵/۳۱	۵/۴۵	کمبود تقاضا در بازار
۵/۴۹	۵/۸۳	۶/۲۱	۵/۹۶	کمبود فناوریهای نوین و تجهیزات مورد نیاز
۵/۸۲	۵/۴۴	۶/۰۹	۵/۷۵	کمبود نیروی کار ماهر
۴/۱۳	۵/۸۴	۶/۴۷	۶/۰۸	محدودیت‌های دسترسی به شبکه تلفن، همراه و اینترنت
۲/۸۴	۳/۰۳	۴/۰۴	۳/۸۲	محدودیت دسترسی به آب
۲/۲۸	۲/۸۶	۴/۴۳	۴/۲۲	محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و...)
۵/۵۲	۶/۳۷	۶/۲۱	۶/۷۵	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی
۵/۶۲	۶/۲۷	۶/۳۷	۶/۶۱	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه‌های اجرایی

مهمترین موانع کسب و کار بیان شده توسط فعالین اقتصادی کشور در زمستان ۱۴۰۱

- ۱ غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
- ۲ دشوار تامین مالی از بانک ها
- ۳ بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرای ناظر بر کسب و کار
- ۴ دخالت های غیر منطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار
- ۵ فساد و سوء استفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی

شاخص های محیط کسب و کار بر اساس مدل کار آفرینین شین

ریشه تورم در ایران

تورم ایران سالهاست بصورت مزمن وجود داشته و سال های اخیر افزایش افسار گسیخته ای پیدا کرده است. به نحوی که شرایط زندگی برای اغلب مردم در چند سال اخیر دشوارتر شده است. اقتصاد دانان با اتفاق نظر معتقد هستند؛ ریشه های تورم مستمر در کشور، **رشد نقدینگی، نرخ ارز، تورم انتظاری، تورم وارداتی و شکاف تولید** می باشد.

مهمترین عوامل رشد نقدینگی از دیدگاه اقتصاددانان

جهش نرخ ارز

محدودیت های تجاری ناشی از تحریم های علیه ایران به همراه سیاست های خارجی متخذه، باعث کاهش عرضه کالا و خدمات و همچنین ناتوانی دولت در تامین ارز مورد نیاز کشور شده است.

ساختار معیوب نظام بانکی

افزایش بی حساب تعداد بانک های خصوصی در دهه های اخیر و ناترازی ترانزنامه های بانک ها، عدم استقلال بانک مرکزی در تصمیم گیری و نظارت غیر کارآمد بانک مرکزی بر عملکرد بانک ها نیز از دلایل دیگر افزایش نقدینگی و تورم در سال های اخیر شده است.

بی انضباطی مالی دولت

جبران کسری بودجه با استقراض از بانک مرکزی با ملزم نمودن بانک مرکزی به واریز معادل ریالی درآمدهای ناشی از صادرات نفت باعث افزایش نقدینگی و کاهش ارزش پول ملی شده است.

کسری بودجه مستمر دولت

مخارج ناکارآمد دولت؛ غلبه هزینه های جاری دولت بر هزینه های عمرانی و تصمیم گیری در مورد درآمدی که تحقق نیافته است، موجبات کسری بودجه مستمر در دولت ها را ایجاد کرده است.

دیگر عوامل تاثیرگذار در افزایش تورم اقتصاد ایران

عوامل بین المللی

افزایش قیمت مواد غذایی و انرژی در سطح جهان نیز به افزایش تورم در کشور کمک کرده است. همچنین نوسانات قیمت جهانی نفت نیز به دلیل اینکه که نفت نقش عمده ای در صادرات کشور دارد، در افزایش تورم نقش قابل ملاحظه ای داشته است.

انتظارات تورمی

نرخ های جاری تورم، روند گذشته تورم و چشم انداز کلی اقتصاد کشور انتظارات تورمی در تولیدکنندگان و مصرف کنندگان را پایه ریزی کرده است و این امر در افزایش تورم نقش قابل توجهی داشته است.

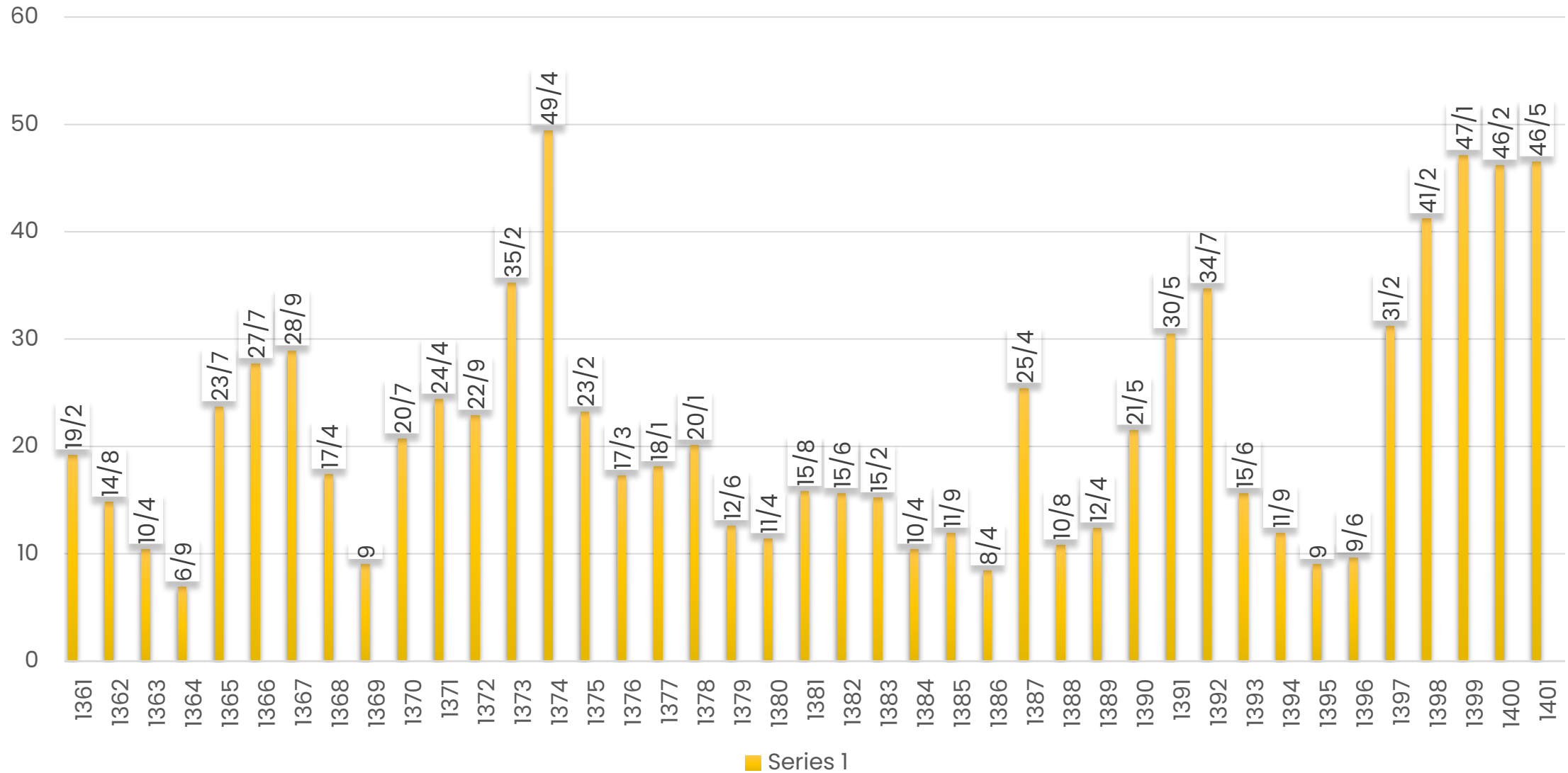
مسائل ساختاری

بوروکراسی زاید و عدم شفافیت نیز با ایجاد ناکارآمدی و کاهش بهره وری به افزایش تورم در کشور کمک کرده است.

سیاست های دولت

- . کنترل قیمت با قیمت گذاری دستوری
- . محدودیت واردات
- . حذف یارانه های صنعتی و صنفی
- . افزایش حامل های انرژی
- . سیاست های تجاری
- . عدم هماهنگی بین نهادهای تصمیم گیر
- در حوزه اقتصاد

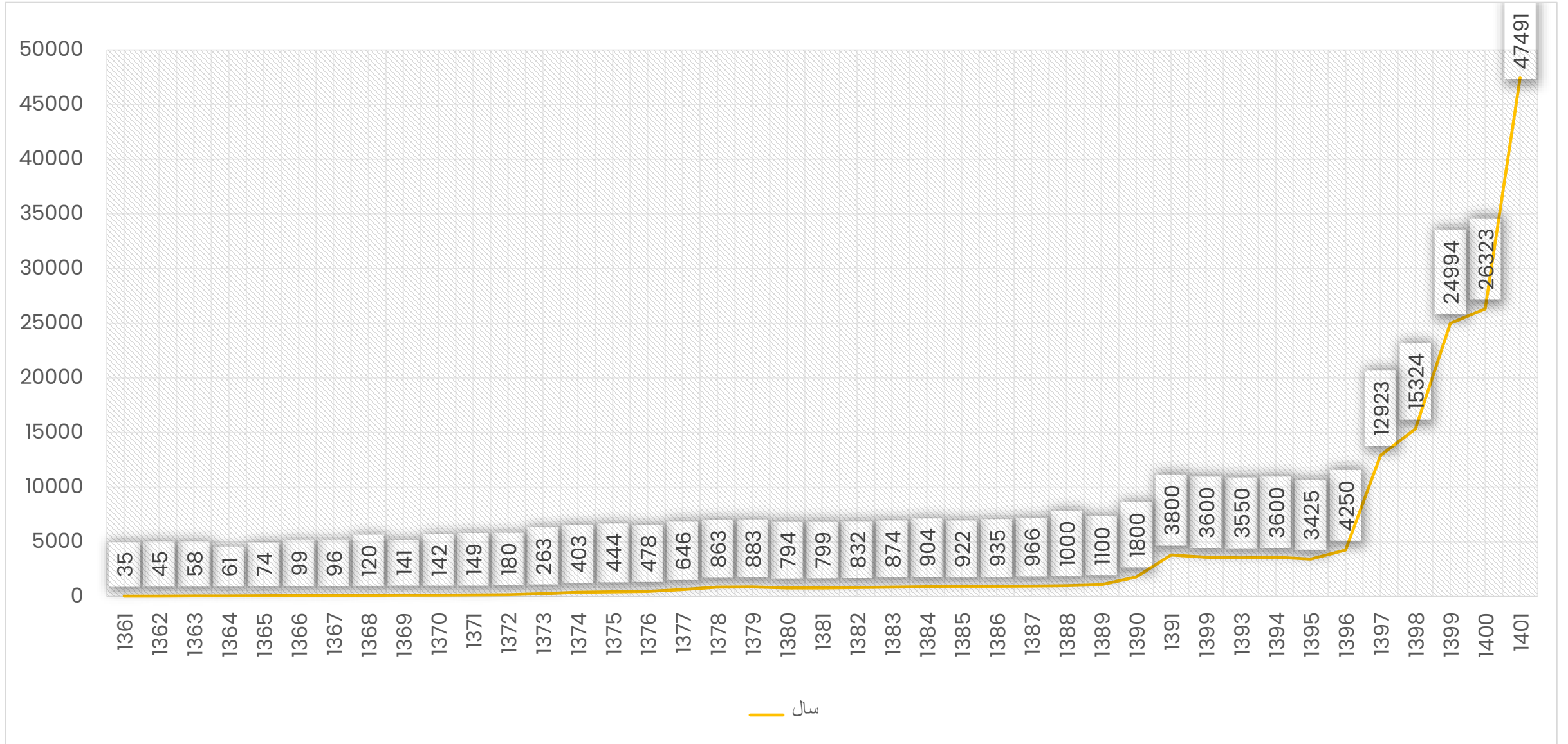
نرخ تورم ایران در سال های ۱۳۶۱ تا ۱۴۰۱

نرخ رشد تقدینگی در کشور - واحد درصد

سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	ماه
۳۵/۶	۳۸/۸	۳۳	فروردین
۳۴/۷	۳۸/۸	۳۳/۶	اردیبهشت
۳۵/۳	۳۹/۴	۳۴/۲	خرداد
۳۴/۹	۳۹/۴	۳۵/۴	تیر
۳۵/۳	۳۹/۱	۳۵/۸	مرداد
۳۵	۴۰/۵	۳۶/۲	شهریور
۳۴/۳	۴۰/۱	۳۷/۲	مهر
۳۴/۵	۳۹/۳	۳۷/۴	آبان
۳۳/۴	۳۸/۷	۳۸/۴	آذر
۳۴/۱	۳۷/۲	۳۹/۲	دی
۳۲	۳۷	۳۹/۱	بهمن
۳۰	۳۶/۳	۴۰/۶	اسفند

روند رشد نرخ دلار آزاد - واحد تومان

**افزایش هزینه
های تولید**

**کاهش تولید و
سرمایه گذاری
داخلی**

**افزایش فعالیت
های غیر مولد و
خروج سرمایه از
کشور**

**آثار تورم بر
اقتصاد کشور**

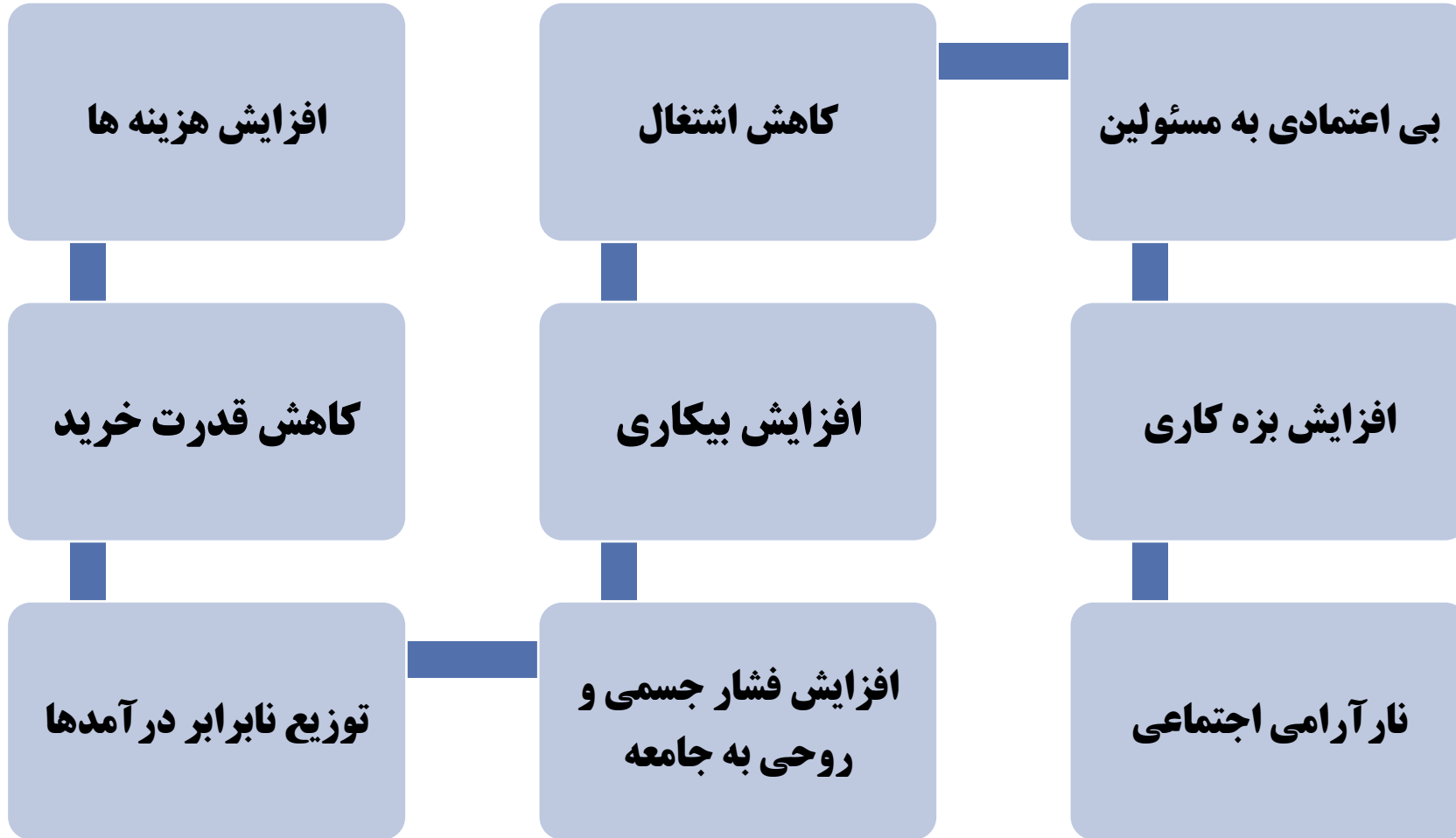
**افزایش هزینه
های تجارت**

کاهش صادرات

**کاهش
رقابت پذیری بین
المللی**

آثار تورم بر جامعه

ریشه اصلی عدم رشد اقتصادی در کشور کاهش نرخ سرمایه گذاری و استهلاک ظرفیت های تولید است.

دیگر عوامل تاثیر گذار در عدم رشد اقتصادی کشور:

- بی ثباتی اقتصاد کلان
- محیط کسب و کار نامساعد
- انحصارات و سهم بالای بخش دولتی در اقتصاد کشور
- رقابت دولت با بخش خصوصی
- سیاست های مدیریت بازار دولت
- تحریم ها
- موانع بانکی و تجارت خارجی
- بلا تکلیفی صادر کنندگان با تغییر مکرر مقررات ارزی و تجاری
- مشکلات مالی واحدهای تولیدی داخلی
- افزایش هزینه های تولید در مقابل قیمت گذاری های دستوری

رابطه علت و معلولی دو طرفه رشد تولید و مهار تورم

در واقع اصلیترین عامل تورم، کمبود در رشد تولید و خدمات و عدم مهارت در تجارت می باشد.
همچنین تورم یکی از عوامل ضربه زننده به رشد تولید است.

راهکارهای مهار تورم و رشد تولید

از دیدگاه فعالین اقتصادی استان

فعالین اقتصادی استان معتقد هستند: یکی از مهمترین عوامل افزایش تورم عدم مهارت در تجارت بین المللی می باشد. در این خصوص میتوان به سیکل معیوب واردات موز اشاره نمود که تفاوت قیمت قابل توجهی بین قیمت این میوه در کشور و بازار جهانی مشاهده می گردد.

اولین گام مهار تورم اصلاح مدیریت واردات در کشور است.

چنانچه خرید (واردات) مدیریت شده و از کانال های درست و حساب شده توسط افراد امین و قدرتمند صورت پذیرد، کالا ارزان به کشور وارد می شود و قدرت خرید مردم افزایش می یابد. همچنین با اصلاح مدیریت واردات، قیمت تمام شده مواد اولیه واحدهای تولیدی داخلی نیز کاهش یافته باعث کاهش هزینه های واحدهای تولیدی شده و به تبع آن در قیمت تمام شده محصولات تولیدی تاثیر مثبت خواهد داشت.

نقش دولت: ایجاد ساز و کار مناسب جهت مدیریت واردات

از منظر فعالین اقتصادی استان دومین گام مهار تورم رشد تولید داخلی در سطح انبوه و در مقیاس جهانی است.

چنانچه زنجیره ارزش محصولات در کشور تدوین و اجرا گردد و دولت با حمایت از سرمایه گذاران بخش خصوصی بالاخص سرمایه گذاران بخش خصوصی پیشران کشور، می تواند بهره وری لازم را در ایجاد ارزش افزوده ایجاد نماید.

در این راستا بایستی سیاست اقتصاد دستوری حذف گردد تسهیل گری در مجوز ها و حمایت مالی از واحدها در دستور کار دولت قرار گیرد. با افزایش تولید، رشد اقتصادی و مهار تورم همزمان اتفاق خواهد افتاد.

گام سوم مهار تورم و رشد اقتصادی از منظر فعالین بخش خصوصی استان اصلاح مدیریت صادرات غیر نفتی میباشد که در افزایش درآمد نفتی کشور سهم بسزایی دارد.

نقش دولت در این راستا:

۱. خصوصی سازی کشتیرانی ایران
۲. تقویت ناوگان حمل و نقل کشور
۳. ناوگان حمل و نقل کشور در اختیار صادرات کشور قرار گیرد.

و گام های بعدی

- تقویت بازار ارز کشور با برنامه ریزی واردات ریالی و صادرات دلاری
- ایجاد بازار شناور
- تکریم سرمایه گذاران واقعی
- صدور مجوز جذب نیروی متخصص و ماهر خارجی
- حذف قوانین مخل کسب و کار کشور
- حذف بروکراسی های اداری صدور مجوز کسب و کار که مانع رشد تولید هستند.

با سپاس از توجه شما

خرداد ۱۴۰۲